هەواڵنامەی کتێب

هەژان

ئیسماعیل تەنیا

هەواڵنامەی کتێب

هەژان

ئیسماعیل تەنیا

هەواڵنامەی کتێب

هەولێر ٢٠١١

هەژان

بابەت : شیعری بەرگری

نووسەر : ئیسماعیل تەنیا

تیراژ : ٥٠٠ دانە

نەخشەسازی : هیوا

چاپ : چاپخانەی (ڕۆژهەڵات)

چاپی یەکەم : ١٩٩٢ - هەولێر

چاپی دووەم : ٢٠١١ — هەولێر

لە بەڕێوەبەرایەتی گشتی کتێبخانە گشتییەکان

ژمارەی سپاردنی (٩٦٨)ی ساڵی ٢٠١١ی پێدراوە

هەواڵنامەی کتێب

ڕوونکردنەوەیەك

ئـەم کۆمەڵـە شـیعرە لـە نێـوان سـاڵانی (١٩٨٢-١٩٨٧)دا نووسـراون. هـەموویان زادەی قۆنـاغێکی ژیـانی سیاسـیی مـنن، مەرج نییە ئێستاکە لەسەر هەمان بیرو باوەڕو بۆچوون مابم. هـەر لە پێناوی دەرخستنی ئەم بۆچوونەش ، پێشەکی چاپی یەکەمم دووبـارە بـڵاو کردۆتـەوە. لـە سـاڵی (١٩٨٤)ەوە ئامـادەی چـاپ کراون. چاپی یەکەمی لە ساڵی (١٩٩٢)، بە تیراژی سەد دانە بە نـاوی خـوازراوی بـاوکی دەوەن (ب. دەوەن)، بـڵاو کراوەتـەوە. بەشـێکیان لـە بڵاوکـراوە نهێنییـەکانی (حزبـی سۆسیالیـستی کوردستان) و (حیزبی زەحمەتکێشانی کوردستان)ی سـەردەمی شاخ، بڵاو کراونەتەوە.

هەر لێرەدا سوپاسی براو هاوڕێی دێـرینم کاکە (هیوا عـەباس) و خـوارزای خۆشەویـستم کاکـە (وارڤـان مۆفـەق خـدر) دەکـەم، کـە ڕۆڵیان هەبوو لە دووبارە چاپکردنەوەی (هەژان) دا.

ئیسماعیل تەنیا

هەولێر – ٢٠١١/٩/١٠

پێشەکی

خوێنەرانی خۆشەویست ...

ئەم کۆمەڵە شیعرەی کە لەدوو توێی ئەم نامیلکەیە دەیخوێنیتەوە بریتییە لە ئەدەبی بەرگری و بەرەنگاربوونەوە، هەرچەندە پێش ئێستا ئاشنایەتیتان لەگەڵ ئەم شیعرانەدا نەبووە، ئەویش لەبەر ئەوەی ئەدەب لەژێر سایەی رژێمی فاشستی بەغدا دا تووشی سەدان تەنگ و چەڵەمەو بگرەو بەردە بووەو ماوەشیان نەداوە ووشەی پاك و رەسەنی کوردی لە گەرووی پێنووسە رەسەنەکان دەنگ هەڵبڕن و خۆیان بگەیەننە جەماوەر، سەرەڕای ماوە نەدانیشیان، هەوڵیش دەدەن ووشەی رەسەن لەگەرووی ئەدیبە شۆڕشگێڕەکان بخنکێنن..

بارودۆخی ئێستای میللەتەکەمان زەمینەیەکی وای رەخساندووە کە ئەدیبی سەر بە گەل و دژ بە گەل بە ئاشکرا دەربکەوێ کە ئەویش لە میانەی ئەو جموجوڵە ئەدەبییەی کە پێی رادەبن، هەروەها پێویستیەکی بابەتیە کە ئەدەبێکی بەرگری و شۆڕشگێڕ لە دایك بێت و شان بە شانی لوولەی تفەنگی پێشمەرگەکان لە خەبات دا بێت دژی هەموو جۆرە چەوسانەوەیەکی نەتەوایەتی و چینایەتی و کۆمەڵایەتی.

گومانیش لەوەدا ناکرێت کە ئەدەب چەکێکی کاریگەرەو هیچ جیاوازییەکی نییە لەگەڵ خەباتی چەکداری و سیاسیدا.

کاتێك پێشمەرگەکان لە خەباتی چەکداریاندا داستانێکی سەرکەتوو بەسەر رژێم تۆمار دەکەن هەر لەو کاتەدا شیعرێك یاخود چیرۆکێکی رەسەن لە سەنگەری بەرگریدا لە دایك دەبێت و نوقلانە بەسەر جەماوەر دابەش دەکات و هەر کاتێکیش پێشمەرگەیەك شەهید دەبێت شیعر، یان چیرۆك پرسەی شەهید دەگرن و زێتر پێ دادەگرن لەسەر خەبات و بەڵێنی تۆڵە نوێ دەکەنەوەو چەیکە گوڵێکی سووریش لەسەر گۆڕی ئەم سەربازە وونە دادەنێن و بە شانازییەوە ناوی لە مێژووی ئەدەبی کوردیدا تۆمار دەکەن.

خوێنەرانی خۆشەویست ..

لەکۆتاییدا دەڵێم کاتێك کە تەواوی شیعرەکانتان بە ووردبینی خوێندەوە حوکمی رەوای خۆتان بەسەر بدەن، چونکە ئێوە سەنگی مەحەکن و چاوەڕوانی هەموو رەخنەیەکی بەجێ و رێنماییەکی پیرۆزتانم...

ب. دەوەن

١٩٨٤/١١/١٠

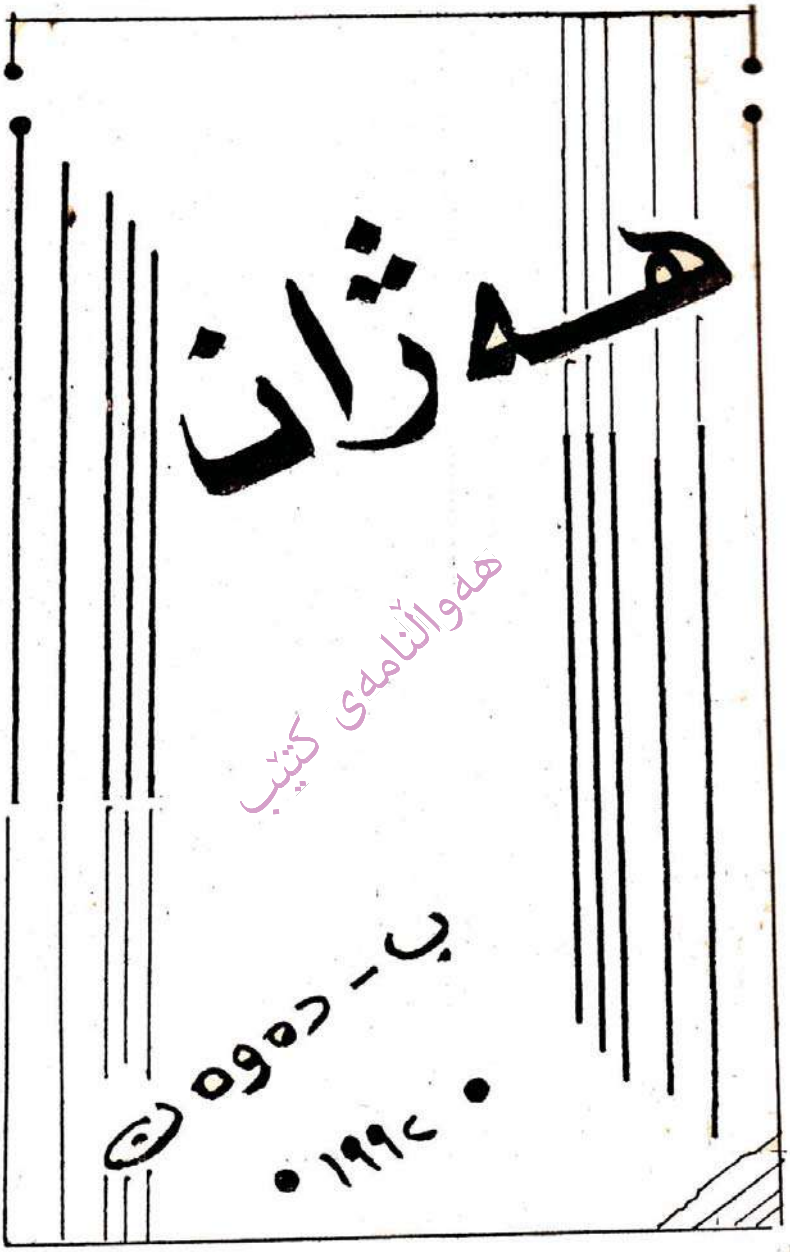

هەواڵنامەی کتێب

بەرگی یەکەمی چاپی یەکەم

خۆری ئەم هەژارەشمان ئاوا بوو

پێشکەشە بەشەهید هەژار دێدەوانی

ئێوارەیەو
میلی کاژێر لەتەکانە
کات مانگی هەڵچونی خوێنە
مێشك و بیری
چەوساوانی شارولادێ
شارەزەردەواڵەی قینە
لەخرۆش و وروژانە .
ئێوارەیەو
لەهیکەوە هەواڵێکی کۆستی ناوە خت

لەپەیامی یاخیەکان
پەخش کرا
هەڵۆیەکی هەڵمەت بەری
کێوی سەرسەختی
(دێدەوان)

کتێبی هەواڵنامەی

شەهیدکرا.
هەڤاڵەکەم
کاتێ مۆری گوللەی ڕەوات
دەدا لەبەرۆکی دوژمن
کاتی شالاٌوی پیرۆزت
دەکردەسەرفاشیستەکان
بە نیازی مۆڵگەگرتن
هەر لەوکاتە
وشەی پیرۆز
دادەڕژانە ناو دەرونی
پێنووسی داستان و تۆڵە
شاکارێکی کۆڵ نەدانت دەهۆنیەوە
بۆ ئەو پێشمەرگە شەهیدەی
تاگیانیدا لەسەنگەرا
سوێندی دەخوارد
بە ڕەوەزو لووتکەو نواڵ
بەمشتێک لەم خاک و خۆڵە
هەرپێشمەرگەو چەک لەشان بێ
بۆرزگاری زەحمەتکێشانی کوردستان

هەواڵنامەی کتێب

بیری بەرزی سۆسیالیستی

سەرمەشقی هەموو کردارو تێکۆشان بێ.

****

هەڤاڵەکەم لەکاتێکدا بەجێت هێشتین

داڵە چنگ بەخوێنەکانی

کۆشکی پاشا

مەرگی بەسەرشارو لادێ

دابەش دەکرد.

گەرمەشینی بۆ سازدەداین

سەرجەم واری لەهەش دەگرت .

کەجێت هێشتین

دەشتزانی لەکوردستان

خوێن بارانە

گڕبارانە

ئەوەی تەنها ناوی نەبێ

بەئاسوودەیی ژیانە .

دەشتزانی

ڕۆژی دەیان (جێرنیکای) کورد

هەواڵنامەی کتێب

تەخت دەکرێ

ناخی زیندووش قوڵ بەست دەکرێ

مافی مرۆڤ کەڕ و لاڵە

ئەوەی تەنها لەکوردستان باسی نەکرێ

لەداردانی بەکۆمەڵی کوڕوکاڵە.

هەڤاڵەکەم

وێردی هەمووسات و دەمت

هەر ئەوەبوو:-

(زەحمەتکێشان پەیمان دەدەم هەتا مردن

پێشمەرگە بم لە سەنگەری تۆڵە سەندن (١)

******

(هەژارەکەم)

لەبارەگای سەربەرزیدا

(سەلاح)ەکان پێشوازیت لێدەکەن و

پێشت دەڵێن

سۆسیالیستی ئێستاش گرە ؟

پێیان بڵێ

بەڵێ ئێستاش هەردەسووتێ و لەسووتانە

هەواڵنامەی کتێب

لاوەکانی هاوڕێبازت

لەداوەتی مەرگ بەخشینی سەربەرزی

تێک چڕژانە .

ئەی هەڤاڵی خۆشەویستی

سۆسیالیستم

دڵنیابە مردن دەمرێ و تۆ نامری

تۆ هەر (هەژار) ی پێشمەرگەی

ژوان لەگەڵ هەتاو دەگری و

دەست لە پەلاپیتکەی تفەنگ

لەسەنگەری.

هاوبیرەکەم

لەدواجارا

پەیمان بەم خوێن و بەم خۆڵە

قوتابییت بم

لەسەنگەری مەرگ و تۆڵە .

هەواڵنامەی کتێب

(١) کۆپلە شیعرێکی شاعیری پێشمەرگەو شەهید (هەژار دێدەوانی)یە.

* لەگۆڤاری (پێشکەوتن) لەژمارە (٤) ی تشرینی یەکەمی (١٩٨٧) - لاپەڕە (١٩)بەناوی (ڕێکان) بلاۆکراوەتەوە.

شەش وانە بۆ جوتیارەکان....

(١)

ئەی جوتیارە چەوساوەکان

دڕکەزەردەو زیوانەکان

کاتی هاتووە

لەناو دڵی دەغڵ و دانمان

بژاربکەین .

تا لەهاوینی بەرهەممان

بارەگەنمی پاک کراوی

ڕەسەنیمان

لەلادێوە بۆشار ببەین.

(٢)

جووتیارەکان......

ئاغاوشێخ و بەگەکانمان

ویستیان هەوجاڕی خەباتمان

هەواڵنامەی کتێب

بووەستێنن.

منداڵەکان

لەناوبێشکەی گوندەکەمان

بگرێنن .

دیسان ویستیان

کات بگێڕنەوە بەرەودواو

گورزی خۆیان

بوەشێنن .

بەڵام هەیهوو

خەیاڵ خاوە

کەی بیستراوە مێژوو

وەرچەرخێ بۆ دواوە .

(٣)

جوتیارەکان ......

لەسەردەمی باپیرانمان

جووتمان تەنها بەیەك گابوو.

جەنجەڕی کۆنەپەرستی

هەواڵنامەی کتێب

ئاغاکانمان

لەسەرخەرمانی باوەڕمان

لەکارابوو.

بەڵام دوایی

لەئەنجامی تەقینەوەی

نارەزایی

جوتیارەکان

هەموویەک دەستە ڕاوەستان

دژی کۆیلەتی و ژێردەستی

وەک لافاوی بەهار هەستان .

(٤)

جوتیارەکان ....

داربەڕوویەک لەبناری

سەری بەرزی چەماندەوەو

هۆن هۆن فرمێسک لەچاوی

هاتەخواری.

ووتی خۆزگە ببومایە

هەوالنامەی کتێب

هەوجاڕی کوڕە جووتیاریٚ
نەوەک زۆردار هەڵمبڕیٚ
بۆ چەوساندنەوەی هەژاریٚ .
(٥)
جووتیارەکان ....
بتەقنەوە
بەڕووی زۆردار و فاشیزم
هێرش بەرنە سەر تیۆری
چەوسێنەران
بنیات بنێن سۆسیالیزم
(٦)
جووتیارەکان ....
دەوەرنەوە
کێڵگەکانتان
دێهات و چیا سەرکەشەکان
جۆگەو ڕووبار
قژی زەردی خۆری بەیان

هەواڵنامەی کتێب

دڵدارانی ئاوارەو وێڵ

هەوارگەو ڕەشماڵانی خێڵ

هەموو پێکڕا داوا دەکەن

کەبێنەوەو چاوەڕوانن

چاوەڕوانی داس و بێڵی

تێکۆشانن

هەواڵنامەی کتێب

* لەڕۆژی ١/ ٨/ ١٩٨٤ لەئێزگەی دەنگی کوردستانی عێراق – بەرنامەی (ئەدەب و شۆڕش) بەناوی فەرهەنگ خوێندراوەتەوە.

جۆگەلە

(بۆشەهید قاسم سەلیم)

لەدامێن کێوی قەرەچوغ

قارەمانێک شەهیدکرا

بستێ لەخاکی پێبرا.

خوێنی پاکی جۆگەلەی بەست

خاک و خوێن هەردووک تێکەڵ بوون

بۆیەک مەبەست .

هەڤاڵینە ...

جۆگەلەکان

هەمووتێکەڵ بوون نووسیان

سەربەخۆیی و سۆسیالیزم

بۆ کوردستان .

١٩٨٢/١٢/١٣

گوندی (کێشکێ)

هەوڵنامەی کتێب

ڕازی ناخێک

هۆئەوقژەی شۆڕبوویتەوە

ناخی باڵای ئەودلبەرە

لەشەوێکی وەک ئەوشەوەی برایمی مەلازێندینان

لەبەردەرگای ماڵی میرشێخا وەستابوو

وەک ئەوشەوەی کوڕە شوانە لەجێی ژوانا

خورپەی دڵی لەلێدان بوو

بۆهاتنی دەستگیرانی بەتەمابوو

بەڵێ ئالەم کاتەسەختە

لەم ناوەختە

قاچاخچیەکان

دەمی کوڵی بڕەڕەکانیان

لەکۆسەرەو هەسان دەدا

تاکو تاڵ تاڵ

قژی خاوی ئاوڕیشماوی

باڵای دولبەریمان بڕی

لەپاش ماندووبونێکی زۆر

هەولنامەی کتێب

ئارەقەی هەنیەیان سڕی .

قژیان بڕی و سوتاندیان

هەربۆئەوەی

لەشەوێکی ڕێبەندانا

لەشەختەبەندی دەربەندو

بەفروکڕێوە و زریانا

جەستەی زلی تەمبەڵیان

گەرم بکاتەوە

لەباوەشی سۆزانیەکان

چاوی گەردو تۆز لێ نیشتووی

خەواڵویان

خەوی درێژبیباتەوە .

دەستگیرانی هەڵەکۆک و

بەفری کەژم

لێنەگەڕان لەباوەشت ئۆقرەگرم و

کارەساتی ئەم عەشقەپاکە نەمرەم

بنووسمەوە

تاڵ تاڵ قژت شانەبکەم

هەواڵنامەی کتێب

کەزیەکانت چەپک چەپک بهۆنمەوە
لێ نەگەڕان قژی خاوت
لەهاوینا بکەم بەکەپرۆکەی شڕی
سەرپەرێزی سەپانەکان
تاپاش تەواوبوونی گازو
سوونی داسەکولەکانیان
لەژێریدا بحەسێنەوە
لێ نەگەڕان
بیکەم بەوڕەشماڵە گەورەی
ئارامگای ماڵە ڕەوەندی
کێوی سەرسەختی قەندیلی
کڕێوەو بەفرو زریانە
یاخود بیکەم بە هێلانە
بۆ ئەوهەڵۆیە سوورانەی
لەسەرچڵی چلورەبەستووی
درەختەکان
هەڵکورمانە ....

١٩٨٤/١٢/٦
هەولێر

هەواڵنامەی کتێب

ڕووبار

کاتێک ڕووبار گەورە دەبێ و
ژان دەیگرێ
لەکەناری خۆی دەتۆرێ .
ئالەوکاتەناسکەدا
هەزار بێچووەماسی تینوو
لەحەژمەتاندا دەمرێ .

١٩٨٣/١١/٢٥
گوندی (گۆسکە)

هەواڵنامەی کتێب

هەژان

هەرچەند داڵە چڵکنەکان

لەسەرلاکا

دەنووکی تیژی بەخوێنیان

لەناودەروونی کێڵگەدا

بخشێنن.

لەئاسمانی سەربانەکان

کەپرۆکە کەن

بەری تاڵە زوڵفی خۆرمان

لێ بگرن و

بەهەنجەتی خۆرگیرانیش

ئاواییەکە بترسێنن .

بەڵام ...... بەڵام

من ئەوگوندەی وەکو بێشکە

لەناو دەروونیدا هەژام

چۆن چۆڵ دەکەم

هەواڵنامەی کتێب

بۆداڵی بێخێرو بەدفەڕ

بۆ هێنەری بروسکەی شەڕ.

سوێندەو سوێندەو هەزار سوێندە

بەدەنکە گەنمی دەروونی

ناو وەردو شۆ

بەومنداڵەی کەوا سبەی

دەزروکێتن بەدەم ئاسۆ .

ئەی گوندەکەم

من ئەوکەسەم

جێت ناهێڵم هەتاکو هەم

هەتاکو هەم ....

٢٥/ ١/ ١٩٨٥

هەواڵنامەی کتێب

زیندان

لەزیندانی فاشیستەکان
بەخەتێکی سوری گەورە
لەسەردیوارەدا نووسرابوو
ئالێرەدا
زیندانیەک
لەژێر ئازاری (کێبڵ) دا
گیانی دەرچوو.

هەواڵنامەی کتێب

پێشمەرگە

(بۆ سروود نووسراوە)

تۆپێشڕەوی
قەت ناسرەوی پێشمەرگە
بیرو بڕوات لەدژ فاشیست
لەجەنگە
تۆهەڵگری بیرو بڕوای
سەنگەری
لەپێشبڕکیی پارتیزانی
شەڕکەری
شەهیدبوونت بڕوانامەی
خەباتە
کۆڵنەدانت سەرکەوتنی
وڵاتە
لەلوولەی تفەنگی تۆوە

هەواڵنامەی کتێب

خۆردێتەدەر

بەخوێنی تۆ هیوا دەڕوێ و

دێتەبەر

کەشەهید بووی نامەی بەرزت

بڕوایە

بەڵام زیندووی

هەتا دنیا دنیایە.

هەواڵنامەی کتێب

١٩٨٢/٩/١٩

گوللە

ئەی منداڵە ئاوارەکەی
خاکی بەیروت
ئێمەش هەموو لەکوردستان
بەرەش و ڕووت
هەرجارێکی کەتۆ دەگری
بۆ تیکێ نان
ڕقی ئێمە
دەبێتە دەسترێژە گوللەو
دەپێکێتن داگیرکەران .

هەواڵنامەی کتێب

کاروان

ئەی
ولاّتی ملیۆن شەهید
کاروانەکەمان لەڕێوە
هێندەی نەما بگات بەکاروانی ئێوە
****
ئێمەش وەک ئێوە لەم ژینە
لەسەر ئەسپی تۆڵەسەندن نەپەڕینە
ئەسپی تۆڵە هێرش دێنێ و دەحیلێنێ
هەرگیز دوژمن نەی توانیووە
لەمەیدانی هێرش و جەنگ بیبەزێنێ .
****
لەهەندرێنا ئا لەم کێوە
خوێنمان ڕژاوە بەپێوە
کەچی کاروان دێت و دەڕوات
هەزارانی وەک من و تۆش

هەواڵنامەی کتێب

دەبن بەژیلەمۆی خەبات .

دەنگێک دێت و هاواردەکات

ئێوە ئەی کوڕی ئەم چیایە

بەرەو پیری مەرگ دەچن و

چاوتان لەتیشکی خۆردایە

زینی ئەسپی خەبات توووند کەن

لەم کاروانە

وێنەی ئێوە لای هەرکەسێ

لەچاوانە .

****

ئەی وڵاتی ملیۆن شەهید

ئێوەی چاپوک چەوسانەوە

تا لەژێر باڵی ئازادی

حەسانەوە .

****

ئێمەش لەم چیایە سەربەرزە

دەبێ بگەین بەم ئاوا تەو

خەونە سەوزە ....

١٩٨٢/٣/١٠

هەواڵنامەی کتێب

بۆ شەهیدە تاقانەکە

لە ١٨/١١/١٩٨٢ هەردوو پێشمەرگەی حزبی سۆسیالستی کوردستان (کاکەزیاد حەسەن عەزیز هەینی) و (خەسرۆ ئیسماعیل سالّح) لەنێوان هەولێر و دیبەگە لە نزیك گوندی منارە لە کەمینێکدا شەهید بوون. (ئەم شیعرە پێشکەشە بە شەهید کاکە زیاد).

هەواڵنامەی کتێب

کاکەزیاد

ئەی پێشەنگی کاروانەکەی

قەرەچوغ و

پێشمەرگەکانی پاك نیهاد.

لەدایك بوی و گەورەبووی

لەمندالأنی ئازارو

لەناوسەهۆڵبەندانی خەم.

گۆش کرابووی

بەبیروبڕوای خەبات و

شیری دایکانی چەوساوەی

دوولایەنەی

چینایەتی و

جەوروستەم.

تۆش وەک هەزار زەحمەتکێشی

ناودڵی دایکەگەورەکەت

ئۆقرەت نەگرت و نەتتوانی

دیسان دوبارە ببینی

فلیمە تراجیدیاکانی

کارەساتی

پڕ خەباتی

شۆڕشی ئەیلولی بارزان.

بەڵێ نەتتوانی بیبینی

بێ ئەنجامی (ئاگری دا غ) و

دکتۆر (فوئاد) ی نەبەزو

شۆڕشەکەی (شێخی پیران).

هەڤاڵ ویستت

بەتیشکی بیرو بڕوات و

هەواڵنامەی کتێب

چەکی شانت

ڕێ خۆشکەربی

بۆهێنانەدی زانستی

سۆسیالیستی و

دواهێنانی چینایەتی

لەناو کۆمەلگای ولاٌتت .

تۆش ڕژایە ناودەروونی

زەحمەتکێشانی کوردستان .

وەک ئەستێرەگەشەکانی

ساماڵێکی پاش بارانی شەوی زستان.

هەڤاڵەکەم

تۆش ڕۆیشتی

بەشوێن کاروانی سەربەرزی

بەشوێن (سەعدی) و

دکتۆر (خالید) ی قارەمان

بەشوێن (سوارە)ی[1] وون بوومان و

کاک (ئەنوەر) ی مەجید سولتان .

تۆش ڕۆیشتی

بەشوێن کاروانی سەربەرزی

هەنگاوت ناو

تادواهەناسەت نەبەزی.

هۆشەهیدە جوانەمەرگە تاقانەکەم

تۆش ڕۆیشتی

بەڵام بیروباوەرەکەت

سەرمایەی بیروباوەڕی

چەوساوەی هەموو وڵاتە .

تۆش ڕۆیشتی و

جەستەی بەگوللە بێژراوت

بەڵگەنامەی

خۆنەویستی

سۆسیالیستی

دەسەلمێنێ

کەشایستەی

هەڵگری ئاڵای خەباتە

****

کاکە زیاد

تۆش چاو لێکنێ و

ئۆقرەبگرە

لەباوەشی دایکە هەرە دڵسۆزەکەت

وێنەکەشت

دەبێتە مەدالیای سینەی

هەڵگری بیروباوەڕەپیرۆزەکەت.

هەواڵنامەی کتێب

١٩٨٣/٧/٢٩

(١) سوارە : ناوی نهێنی پارێزەری شەهید (کاردۆ گەلاڵی)بوو.

تاوان

لە(پشت ئاشان)

بەچاوەکانی خۆم دیتم

کارەساتی ئەم سەدەیە

منداڵێکی دوو سێ مانگە

لەدامێنی ئافرەتێکی سک هەڵدڕاو

لاشە بەگوللە داپێژراو

مەمکی ڕاستی لەزارنابوو.

مەمکی چەپەش

شوێن برینی گوللەیەک بوو

خوێن و زوخاو

دڵۆپ دڵۆپ دەکەوتە سەر

چاوی گریاو .

* لەژمارە (٦-٧)ی گۆڤاری (ڕێبازی لاوان) لەساڵی ١٩٨٤بەناوی (ب-دەوەن) بلاْوکراوەتەوە.

هەواڵنامەی کتێب

گڤەی بەرد

من دەزانم بۆچی شارەکەت بەجێ هێشت
چونکە لەکاتی ناشتنی یارەکەت دا
تاکە کەسێك
یەك دڵۆپە فرمێسکیکی
بۆ هەڵ نەرێشت.
کەجێشت هێشت
دارلاستیکێکت دەست دایێ و
لەگەڵ گڤەی یەکەم بەرد دا
باران برەت هێنایە خوار
تفت کرد لەچاوی مۆن و
پشتت کرد لەخامۆشی شار.

١٩٨٥/٤/٢

هەواڵنامەی کتێب

مەرگ

پێشکەشە بە شەهید سەلاح محەمەد ئیسماعیل (مامۆستا سەلاح)

کاتێک دیتت فاشیستەکان
بەباوەڕی بۆگەناوی
هێرش دێنن ....
نیشتیمانت بوکۆکەیەو
سیخوڕەکان دەیگەوزێنن .
کاتێ دیتت
چڕنوکی بەخوێنی دوژمن
هەوری ڕەشی مەرگ و برین
بەسەرماندا دەبارێنن.
****

کاتێ دیتت
مایکرۆفۆنی چەوساوەکان
بێ خاوەنەو
چاوەڕێنە یەکێک بێت و

هەواڵنامەی کتێب

دەنگی تورەیی تیا هەڵبڕێ .

پەردەکانی دێوەزمەی ترس

لەناوچەوساوان بدڕێ

لەوکاتەوە سەلاح هات و

چەکی شەرەفی کردەشان

سۆسیالیستی شیکردەوە

بۆ چەوساوەو زەحمەتکێشان

****

به (ئاربیجی)

میکرۆبی شێرپەنجەی باوەڕی ڕزگاری

تۆ شەهید بووی

چونکە گیانە سۆسیالیست بووی

میکرۆبەکان لەشیان خواردی

بەدوقۆڵی لەگەڵ دوژمن

کەوتنە شادی ......

هۆ سەلاح گیان

تۆشەرەفی سەنگەرێکت

پێ سپێردرابوو

هەواڵنامەی کتێب

کەگیانت دا

دوو دڵۆپ خوێن لەناوچاوتا

قەتیس مابوو .

****

نۆکەرەکان

دەیانزانی

دەشتی هەولێری خۆڕاگر

چەوساوانی ئاگرو گڕ

خۆشتیان دەوێ ......

دەیانزانی

بۆخزمەتی هەژارەکان

چاوی گەشت

ئێشکگرەو قەت ناخەوێ

بۆیە کەوتنە داو نانەوە

بۆتۆی پێشمەرگەی کۆڵنەدەر

وایانزانی تۆ شەهید کەن

ئیتر بەتاڵ دەبی سەنگەر.

هەواڵنامەی کتێب

****

هەڤاڵەکەم

باش بزانە

هەتائێستاش سۆسیالیستی

مەشخەڵێکە لەکوردستان

هەردەسوتیٚ و لەگڕدایە

هەموو دەڵێین سەردەکەوین

چونکە هێزی چەوساوەی کورد

لەگەڵ فکرەی ئێمەدایە .....

هەواڵنامەی کتێب

******

ئێستاش ئەستێرەگەشەکان

کاتیٚ هەڵدێن

لەئاسمانی کوردەواری

ژمارەیان لەزیاد بوون دایە

خەونی سەوزی جووتیارەکان

لاشەیەکەو لەناو قوڕگی نەهەنگدایە

****

نۆکەرەکان

فاشیستەکان

باش بزانن

هەرسەنگەرێک (سەلاح) ێکەو

پارێزگاری شۆڕشمانە

هەر دڵۆپە خوێنێک ڕژا

کڵپەو تاوی هێرشمانە .....

هەواڵنامەی کتێب

ئەم شیعرە لە بڵاوکراوەی (ڕێبازی لاوان) لەژمارە (٢)ی سەرەتای تشرینی دووەمی ١٩٨٣، لاپەڕە (١٦)، بەناوی (فەرهەنگ) بڵاوکراوەتەوە .

سەنگەر

کاتێک کورە زەحمەتکێشێک
شەهید دەکرێ
چۆلەکەکان ڕەوە ڕەوە
پرسە لەبۆ شەهید دەگرن .
لەناو ئازارو مەینەتدا
خوێن و خاک دەبنە ئەنجامی
تەقینەوەی بورکانی ئەو ژانە گەورە
لەوکاتەدا
زەحمەتکێشێک تفەنگی شەهید
دەست دەداتێ
بەبڕوای پۆڵاینەوە
سەنگەر دەگرێ ......

هەولێرنامەی کتێب

غەرەبەرد

لەم هەڵدێرە
پرسیم لەمنداڵەکوردێک
ئەم غەرەبەردە چیە لێرە ؟
منداڵەکە هاتە وەڵام
بەدلێکی ساردی بەزام
ئالێرەدا :
لەشوێنی ئەم غەرەبەردە
دڵدارێکی خۆری دزراو
بەگوللەی چەپەڵی دوژمن
شەهیدکرا
ساڵ سوڕاوەو بەهاریش هات
نەمامێکی بەرزوباریک
لەسەری ڕوا.

گوندی (کێشکێ)
١٩٨٣/٢/١٣

هەواڵنامەی کتێب

شەهید

ئەی شەهیدە نەمرەکە
خۆشەویستی مرۆڤ و زەوی
خۆشەویستی چاوی قول و
چەوساوەی ڕێگای ئازادی.
زەحمەتکێشانی گشت جیهان
وەک هەموو پێویستیەکی ژیان
سەنگەر سەنگەر
سەدە سەدە لەدوات هاتن.
لەگەڵ کاروان
هەنگاو هەنگاو
زێتر تامەزرۆی خەباتن.
دۆزیانەوە
چی دۆزراوە ؟
نهێنی لاشەی پیرۆزت
ئیرادەی مردوبەزێنت

هەواڵنامەی کتێب

بوو بە دروشمی چەوساوان

بوبە چقڵ و

چووە چاوی چەوسێنەرو

خەیاڵ خاوان

****

دۆزیانەوە

لەپاڵ ڕەوەزە شاخێکی

سەرکەش و بەرز

خاکێکی بەخوێن ئاودراو،

لەدامێنی تاشەبەردێک

تۆمارگەیەکی هیوای سەوز

دۆزرایەوە.

خەونی سەوزو هیوای سک پڕ

ئیسک و پروسکی دوژمنانیان

وەک مردویەکی سەرجێگا

پێچایەوە.

بۆیە شەهید بوو بە خۆرو

هەوارنامەی کتێب

لەگەڵ گزنگی بەیانی
خۆدەردەخا لەکەلی چیا
بەهاوبەشی لەگەڵ مانگ و ئەستێرەکان
ڕۆشن دەکا
هەموو دنیا.

هەواڵنامەی کتێب

نارنجۆک

منداڵەکان

من دەزانم

خەندەی سەر لێوتان دزراوە.

گوردی تەونی

سەدانساڵەی هیواکانتان

پسێندراوە.

بەڵام ڕۆژێ

توڕەیی و بێزاری ئێوە

دەتەقێتن وەک نارنجۆک .

لەپێش دادگای منداڵیتان

جەلادەکان

کڕنووش دەبەن

دێنە سەرچۆک .

١٩٨٢/٨/٢٤

هەواڵنامەی کتێب

گوناى دن

باڵندەیەکی بێ سەرم ...

هزرم لە جەستەم یاخییە

دەمێك لەسەر لق و پۆپی

سەروەکانی شەست مەترییە

دەمێکی تر

لە کافتریاکەی زانکۆیە ...

ئای کە ڕقم لە ژمارەیە

بۆ هاوکێشەی ٢ + ٢ دادەمێنم

بەڵام هەرگیز ئەو ڕۆژانە لەیاد ناکەم :-

(١٢/١٦) ، (٥/٢) ، (٧/٢٣) ، (٨/٢) ، (٨/٢٨)

نەفرەت ... نەفرەت

بەقەد ژمارەی

ئەو دڵۆپە فرمێسکانەی

چاوی (ژۆڤان)

کە بە پەنهانی دەیرێژێ

هەواڵنامەی کتێب

بۆ دایەو بابەی کڵۆڵی.

نەفرەت ... نەفرەت

بەقەد ژمارەی ئەو کاژانەی

گەردەلوولی ١٩٩٤/٥/٢ هەڵی لووشین

نەفرەت لەم رۆژە ئەرژەنگ و

نەگریسانە.

ئای کە ڕەشن

وەك پێستەی ئەو مارە ڕەشەی

لەناو جێگاو بالینگانم

خۆی حەشار داو پێیوەدام.

ئێستا من :-

لەوارێکی نامۆمە .

ناسنامەیەکی پڕنەکراوەم.

منداڵێکی شەش مانگانەم.

کەرێکی جدەوی جڵەودارم.

کاشکی زەمەن ...

(٤٥٥٣) کاژێر بەپێچەوانە

هەواڵنامەی کتێب

سوورِی دەخوارد.

ئەو کاتە من :-

دارسپێندارێکی بەرزو بە سێبەر بووم

جەستەیەکی قەبارەدارو

ئەدرەسێکی ئاشنا بووم .

(ژۆڤان) پەپوولەیەکی باڵ تەنک

وەک ئەتەکی

کچەکانی کەنارِی دەریای مەرمەرِە.

قژێکی کورت

نازێکی زۆر

باوەشێکی گەرم و گورِ و

لانەیەکی بە پووش و پەڵاش ...

(بارۆڤـ)

ئەو زەمانە هەر باتۆف و زریان نەبوو

کارژۆڵەیەکی سێ قەرسیل دیدە بوو

زۆر هێمن و هۆگرم بوو .

بەڵام ئێستا

هەواڵنامەی کتێب

ئاخ بۆ ئێستا

كە شەوانە دێتە میحرابی خەونەكانم

زارۆیەكی دەم هەراش و

سەركێشێكی بێ داڵدەیە

لەناو دەریای سوێری ئەشكم

مەلە دەكات.

بۆی دەسووتێم ...

بۆی دەهەژێم

بێ فایدەیە .

(تۆ بابم نی ...

ئەگەر بابی من بووایەی

بەو زریانە

بەتەنیا جێت نەدەهێشتم..)

چیم لەدەست دێ

زەمەن دەڕواو لە تەكانە

دەبێ ئەو رۆژە ببینم :-

دارە پیر و كڵۆڵەكان

ھەواڵنامەی کتێب

هەیپای بکەن

بەرەو زێدی رەگەکانیان .

دەبێ سەدای ئەو قەوانە

کەی ببیستم ؟ :-

(الوداع) ئەی گۆڕی (حاجی)

(الوداع) ئەی شەقامی رووس و

رۆمان و

چارشێو و سفور و مۆدە ...

(گونای دن) ئەی وڵاتەکەم .

هەوراتنامەی کتێب

- گونای دن : وشەیەکی تورکیە بەمانای رۆژباش دێت.
- ژۆڤان و بارۆڤ : ناوی کچ و کوڕەکەمە.
- ئەم شیعرە پەیوەندی بەو کۆمەڵە شیعرەوە نییە، بەڵام لەبەر ئەوەی دوا شیعرمەو دواتر لە شیعر چوومەتەوە. بۆیە لەگەڵ ئەم کۆمەڵە شیعرەدا بڵاوی دەکەمەوە. پێشتریش لە یەکێك لە ژمارەکانی رۆژنامەی (ئاڵای ئازادی)، مانگی ئازاری ١٩٩٦ و بڵاوکراوەی (سەکۆ) ژمارە (٧)ی ئایاری ١٩٩٧ دا ، بڵاو کراوەتەوە.